

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 12819
Tarih : 13.04.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 15/04/2021 15:50
Sayı: E-120.10-
0809591

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye birçok ülkenin kabul etmediği gemi söküm işlemlerini kabul ederek Batı'nın tehlikeli atık çöplüğü olma yolundadır. İnsana ve doğaya ciddi zararlar verecek ağır kimyasal ve radyoaktif bulaşı içeren gemiler, savaş gemileri mevzuat hükümleri hiçe sayılarak bir kısım yollar ile karasularımıza getirilmekte, zehirli gemi sökümü doğamızı, canlı yaşamını, işçi sağlığını geri dönüşü olamayacak şekilde tahrip etmektedir. Tehlikeli atıklara sınır koyan ilgili mevzuatın kağıt üstünde kalmasının nedenlerini araştırmak, ekosistemi, insanı ve doğamızı koruyacak etkili önlemler alınmasını sağlamak ve bugüne kadar kimyasal ve radyoaktif kirliliğe sahip gemileri gemi söküm amacıyla ülkeye sokan, izin veren, göz yuman tüm sorumluların cezalandırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

GEREKÇE

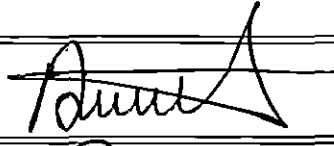
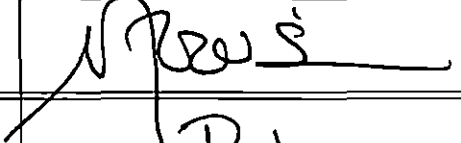
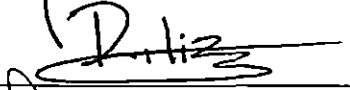
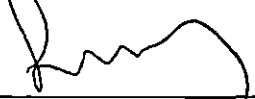
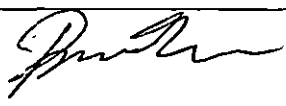
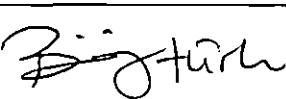
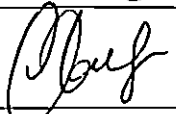
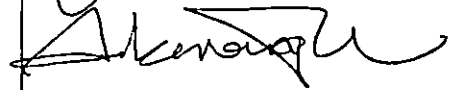
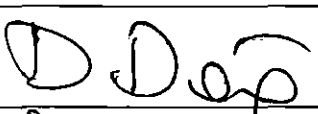
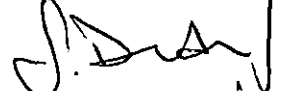
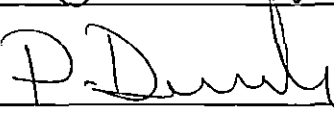
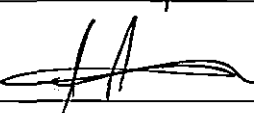
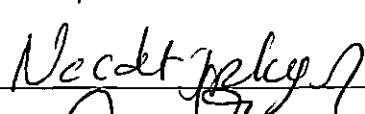
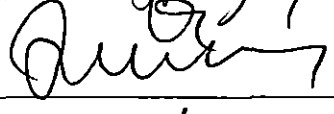
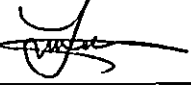
Fransız Donanmasından sonra Brezilya'da kullanılan ve daha sonra da hurdaya ayrılan, Nae Sao Paulo adlı savaş gemisinin bir denizcilik firması tarafından satın alınarak Aliğa'ya söküm için getirileceğine dair bilgi basında yer almaktadır. Nae Sao Paulo gemisi savaş gemisi olarak nükleer denemelerde kullanılmış ve radyoaktif bulaşı dahil olmak üzere önemli miktarda tehlikeli kimyasal ve zararlı atık içermektedir. Söz konusu geminin 600 ton asbest içerdiği iddialarına karşın geminin asbestten arındırıldığına dair kanıtın da bulunmadığı, Hindistan'da bulunan tesislerde sökümünün gerçekleştirilememesi nedeni ile Aliğa'nın seçildiği iddiaları bulunmaktadır.

Gemi sökümüyle ilgili tehlikeli kirleticilerden birinin asbest olması yanı sıra doğaya salman tek kirleticinin asbest olmadığı da bilinmektedir. Gemi sökümünde açığa çıkan PAH'lar (Polisiklik Aromatik Hidrokarbonlar), PCB'ler (Poliklorlu Bifeniller), TBT'ler (Tributiltinler), ağır metaller, ağır yağlar, dioksinler, furanlar, v.b. tehlikeli atıklar ekosisteme ciddi zararlar vermektedirler. Ayrıca gemi söküm sektöründe ortalama metal fiyatının ton başına 450\$ olmasına karşın Nae Sao Paula gemisinin alım fiyatının ton başına 75 \$ olduğu iddiası da söz konusu tartışmaları destekler niteliktedir. Bu iddialar ciddidir çünkü Çevre Kanunu'nun 13. Maddesi'ne göre tehlikeli atıkların ithalatı yasak olmasına rağmen İzmir Gaziemir'de yerleşim yerlerinin bulunduğu eski bir akü fabrikasında 100 tona yakın radyoaktif atığın ortaya çıkması, raporlarla kanıtlanması ve süreçten bilgisi olan ilgili kurum ve kuruluşların sorumluluklarını yerine getirmemiş olmaları Türkiye'de ekolojik problemin nasıl büyük ve ciddi bir halk sağlığı sorunu olduğunu ve kapsamlı zararlarının bütün boyutlarını gözler önüne sermektedir.

Türkiye'de nükleer santral olmadığı halde yurtdışından nükleer çöp ithal edilmesi bugüne kadar hesabı verilmemiş bir skandaldır. Hangi siyasi güçten destek alındığı, yetkili ve sorumlu olanlardan neden hesap sorulmadığına dair sorularımız ise bugüne kadar cevaplanmamıştır. Türkiye'nin doğasının Batı'nın çöplüğü haline getirilmesinde güçlü siyasi çıkar elitlerinin de yardımı görüldüğünden kamuoyu duyarlılığının üst seviyelere taşınması son derece önemlidir. Önemli olan tehlikeli kimyasalların ve nükleer bulaşlı atıkların Türkiye'ye girmeden durdurulmasıdır. Avrupa ülkelerinin kendi sahillerinde izin vermediği bu boyuttaki ve özelliklerdeki gemi söküm işleri Türkiye'de de yapılamaz. Bu gemiler hangi egemen ülkelerin çıkarları için yıllarca nükleer denemeler dahil olmak üzere kullanıldıysa o zengin ülkelerde ekosistemi koruyacak önlemler alınarak sorunlarını çözmelidirler. Türkiye Batı'nın kimyasal, nükleer çöplüğü değildir, olmamalıdır.

Önümüzdeki yıllarda yabancı bayraklı savaş gemilerinin sökümünün daha da artacağı kaygısından hareketle ekosistemimizi koruyacak tutum ve gerekli önlemler alınmalıdır. Yüksek miktarda tehlikeli ve zararlı atık içeren Nae Sao Paulo gemisi ile ilgili iddiaların doğru olması halinde, insana, doğaya ve tüm canlı yaşamına telafisi mümkün olmayan zararlar vereceği, ekosistemi tahrip edeceği TMMOB İl Koordinasyon Kurulu, EGEÇEP, Tabip Odası Çevre Komisyonu, ALÇEP ile birlikte birçok sivil toplum kuruluşu tarafından ifade edilmekte olup itiraz edilmekte iken çevre halkı tarafından da tepki ile karşılanmaktadır.

Bu kapsamda, önümüzdeki yıllarda yabancı bayraklı savaş gemilerinin sökümünün daha da artacağı kaygısından hareketle insan yaşamını ve ekosistemimizi koruyacak tutum ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Meclis Araştırması açılması gereği bulunmaktadır.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2			
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TİRYAKİ	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	